

Demeter Zsuzsa: *Olyan, mintha nyár volna* (próza) **2**.
 Nagy Zalán: *Hogyan ne temessünk író?* (vezércikk) **3**.
 Nem baj az, ha érthető a vers – Molnár H. Magor interjúja Kollár Árpád költővel, íróval **4**.
 Kollár Árpád: *A Barbaricum kifordítása* (vers) **6**.
 Balthasar Waitz: *Én és Georg* (próza Szenkovics Enikő fordításában) **7**.
 Fazakas Attila: *ilyen hosszú szárazság után; a vágyak; míg újra találkozunk* (versek) **9**.
 Cseh Katalin: *Találkozás; Fizetésnap; Halogatás* (versek) **10**.
 Trenka Csaba Gábor: *Egyszerre hét éjszakában* (próza) **11**.

Pavilon 420

Demeter Arnold: *pompeji szellemei a Sarno partján; démon a háznál; csak a kedves rózsámé; Egy öt mandátuma hivatalban lévő polgármester beszélgetése Istennel* (versek) **13**.
 Debreczy Csege Kata: *Tetusz; Terem; A sárkányhold alatt; Az idealista* (versek) **14**.
 Szöllősi Tamás: *Telefonszámla* (próza) **15**.
 Bene Adrián: *mucskalicás anziks; gázlángoz; xenomorph peték; abjekt* (versek) **16**.
 Takács Boglárka: *Részlet; Egymással határos; Másik nem* (versek) **17**.

Purosz Leonidasz: *Tartjuk a kapcsolatot* (vers) **18**.

Stellárium

Ferencz-Nagy Zoltán: *Hangpróbák polifóniához* **18**.

Muszatics Péter: *Távoli robbanások* (esszé) **20**.

Kinematográf

Tankó Andrea: *Visszaszerezni a szót* (Podhradská Lea: *Apám lánya*) **21**.

Theátrum

Koós Csege: *Szoborra válni tilos!* (Szabadkai Kosztolányi Dezső Színház. George Orwell: *1984*; Zentai Magyar Kamaraszínház. Parti Nagy Lajos: *Don Juan*) **22**.

Kritika

Király Farkas: *Nád – amit elfed és amit nem* (Kollár Árpád: *Nád*) **24**.
 László Zsuzsa: *Háztetők és minden, amit megbírnak* (Kollár Árpád: *Nád*) **25**.

Fülszöveg

Böjthe Pál: *A műszaki változások nem új keletű hatásairól* (Hegedüs Máté: *Áttűnések. Technikai médiumok a századforduló magyar rövidprójájában*) **26**.
 Böjthe Pál: *Társas egyedüllét* (Papp Ágnes Klára: *„Egy hangra várt.” Mándy Iván magyar- és világirodalmi kontextusban*) **26**.

Képregény

Csillag István – Vincze Ferenc: *Határidő* **26**.

Amplitúdó

Jakabffy Tamás: *A százéves ünneplése* **27**.

Artefaktum

Hermán Dániel: *Barton Plause, a Maul'bah bolygó Univerzális Adaptere* **28**.

DEMETER ZSUZSA

Olyan, mintha nyár volna

A nyári vakációk kötelező házi olvasmányai anyánk gyöngybetűvel rótt soraival indulnak. Hívek, szólt a megszólítás a hűtőn hagyott levélben, ha felkeltetek... A napi teendők elvégzése szabadságunk záloga. Feltakarít, megfőz, szemetet levisz, üvegeket visszavált, s irány a strand. Este nyolcra itthon legyetek. Hogy a hívek közül kinek feladata mindez, napi civódások, éktelen hisztik eredője. A lányé, mert az ő dolga. A kisebbeké, mert ők a kisebbek. A nagyobbé, mert ő a nagyobb. Legtöbbször mi, kisebbek végezzük. Őrző, vigyázó, ellenőrző nagytestvéri tekintet mellett. Nagyobbik bátyám könyvvél a kezében a bejáratú ajtó elé telepszik. Kimenni csak a testén keresztül. Nem az a vasgyúró, mégsem megyünk neki. Ha egy szösz is találok a földön, megetetem veletek, mondja, azzal nekilát az olvasásnak. A jól végzett munka örömét nem érezzük. Ahhoz túl sok a bőség. A megalázottak gyávaságával és dühével püföljük egymást kisebbik bátyámmal. Harapok, karmolok, rúgok, ordítok torkom szakadtából. Vézna testével rám fekszik, kezem-lábam leszorítja, tenyerét a számra tapasztja. Megfojtana, ha tehetné. Helyette inkább szembeönt egy pohár vízzel. Ne ordítsak már annyira. Kihallatszik. Mindennapi rituálénk add meg nekünk ma... Lihegve, kifáradva, taknyosan hordjuk az üvegeket a kamrából a fürdőszobába. A címkéket a kádban mossuk le, az üvegre száradt ragasztót körömmel kaparjuk. Az ázott papírcímkék elsüllyedt tutajokként kavarnak a lavórnál alig nagyobb kádban. Hogy ki a soros a kád kitakarításában, azon már nem vitázunk. Nagy kék utazótáskába pakoljuk az üvegeket. Kevés köztük a borvizes, annál több a boros. Minálunk otthon senki nem iszik. Közös legalábbis. Magányos műfaj ez, mint annyi minden. Apáink garázsok pincéiben, kocsmában hájdázkova. Anyáink a kamrák, szárítók magányában. Nem hívják énidőnek, ha kilépnek pár percre a házból. Teregetni mennek, mondják. Vagy a szomszédba. Egyik sem pár perc, mind tudjuk. Szaporodnak az üvegek a kamra polcain. Nem mintha a kamra nagy lenne, 42 négyzetméterre szabott jövőnek szűkön méri a spájzolás is. Zöld zománcos üres zsírosbödönön kívül nincs is benne nagyon más. Mármint az üvegek kivül. Anyánk utálja a lekvár- és zakuszkafőzést, a télire eltett hordós káposztát apám intézi a garázsban. Degeszre tömött táskával indulunk a negyedikről. Minden egyes koccanást árulásnak érzékelünk. Igyekszünk egymással lépést tartani. Emelem a táska fülét, bátyám görnyedt kérdőjel. Beleizzadunk, mire leérünk a negyedikről. A tömbház után befordulunk a kazánház mellett. Rövidebb erre az út, mondja a bátyám. Tudom, a viláért sem menne végig az Eminescun, a játszótér mellett. Táskolt farakások, fasszínek takarásában vonszoljuk a megpakolt táskát. Összeszorított fogakkal átkot szórunk, lépteink a koccanások ritmusához igazítjuk. Csak meg ne koccanjon. Csak zajt ne csapjon. Csak meg ne lássák. Lépésről lépésre. Kifordulunk a főutcára, szemben a bolt. Lejt az út, testtartásunk hozzá igazítjuk. Lesütött szemmel aprózunk, elharapott köszönésekkel jelezzük ismerősnek-barátnak, sietünk. Az üvegeket a bolt mögött, a raktárban lehet visszaváltani. Elhaladunk a központi bodega mellett, bentől áporodott füst- és pálinkabűz árad, álmos kocsmárosné várja, fújjon a gyár. Jobbra fordulunk. Ha még nem találkoztunk volna anyánk összes ismerősével, a piacon minden esélyünk megvan erre. Láthatatlan, koccanó árnyakként surranunk be a bolt raktárába. Fellélegzünk. Sorba rakjuk az üvegeket. Barnákat, zöldeket, átlátszókat, borkánokat. Gyors fejszámolást végzünk, mire futja belőle a strandon. A táskát igyekszünk kicsire gyúrni, elrejtetni. Várunk. Hogy valaki a boltból. Gombos, barna köpenyben, szigorú szemekkel. Hogy ugyanannyi-e a matek. Telnek a percek. Menj, szólj nekik, utasít a bátyám. Szabadulnék, mennék már. Visszakerülök. A boltban mindenki ismer. A Marci lánya, mondják. Kiköpött Marci. András-faj, kerek a feje, szeme. Mint a Pannié, mondja egy hordó alakú, alacsony, kerek fejű nő. Büszkén mutogat a kolléganőinek. Rokon. Nekem is büszkének kellene lennem.